

Omnibus izbjegličkih sudbina

Put dug sedam godina

Povratak kući je, bar za mene, jedini put da se vratim sebi. Jer, kad sam dolje, onda sam sa sobom! O ovom ovdje više ne mogu misliti, ovo ovdje nije moje, nemam više te dodirne tačke..

Prema Kninu i životu u njemu nikad neću imati jasan stav, ne mogu bez njega, a opet bježim od njega, očito to me čeka u procesu razrješenja. Ali poslije svega ultimativno treba vjerovati u dobro u sebi samome, sve će ostalo izaći kako treba.

Konačno, moram se već jednom probuditi i shvatit gdje sam. Uspostaviti harmoniju. Prihvatiti Ameriku kao mjesto gdje mogu ipak funkcionisati kako-tako...

«Bilo je to dugo, dugo putovanje... sve što imam je još jedna milja...», tiho je bluzirao stari crnac, uhvaćen na talasima Radio Prnjavora, negdje u srcu Bosne, usred izbjegličke kolone, koja je na svoj put krenula tog avgusta 95. I ta «još jedna milja» traje evo već, sedmu godinu. Šeta, od kraja do kraja svijeta, vraća opet u rodni kraj, vodi pod svijetla velegrada ili depresiju zabitih provincija. «Kad sam već izgubio kuću, dom mi je postala cijela planeta», zaključio je jednom jedan od takvih putujućih likova, sjedeći u bašti velegradskog kafića, ljeno ispijajući svoj espresso. Dodavši kako, nakon Oluje, više nema sidro. Samo bovu koju spusti, kad odluči da malo zapluta po prostoru u kojem se zatekao. Ovaj omnibus sudbina apatrida, priče su o trojici ljudi, **Borisu**, psihologu iz Knina, povratniku, **Draganu**, pjesniku iz Knina, još uvijek prognaniku i **Milanu** iz Obrovca, kamiondžiji, iseljeniku u Ameriku. Njihove razglednice sa puta dugog sedam godina, potrage za sobom, odlascima i povracima...

piše: Igor Čoko

PRIČA PRVA: Dragan, 32. godine, pjesnik, Knin/Beograd

Dragan je iz Knina. Jedan od nezaobilaznih likova nekadašnjeg života kninske ulice. Gradski frik. Danas živi u Beogradu. Piše poeziju. Sanja o povratku. Bio, vidio, vratio se. Opet otišao. Traži način kako da pronađe sebe. Još uvijek je na putu... Ovo su njegovi utisci.

SAN SA VIŠE DIMENZIJA

Unutrašnja emigracija: Nikad nisam prihvatao riječ «izbjeglištvo». Niti samu tu priču. Uvijek sam to tretirao kao nekakvo preseljenje. Kao, eto, nisam više u Kninu. Ali, nikad nisam prihvatao ovo okruženje. Ovdje sam samo fizički. Najiskreniji ću biti ako kažem da u proteklih sedam godina ovdje nisam bio ni minute! To je kao nekakav oblik unutrašnje emigracije. Uvijek mi je bilo smiješno kad me neko tretira kao izbjeglicu, približnija mi je riječ stranac. Ovdje se osjećam loše, nikako! Možda bi nam bilo bolje da smo došli u Ujedinjene Arapske Emirate. Tamo bi nas možda tretirali kao strance. A ovdje, imamo tretman kao «domaći» koji nisu domaći. Kad smo ovim vlastima i narodu trebali, onda su nas svojatali. A kad okolnosti traže drukčije, onda smo «auslenderi». Između tog čekića i nakovnja postojimo ovdje sedam godina. E sad, ne treba imati puno mašte da se shvati šta se tu dešavalo. Malo je reći loše. Najbolje je u stvari početi sa onim «zbunjeno, zbunjujuće pa...» ka onim gorim varijantama.

Povratak sebi: Povratak? Apsolutno! Prvo, povratak u psihološkom smislu, povratak sebi. Otišli smo od normale, sad se moramo vratiti. I onaj koji ostaje ovdje, mora se vratiti. Sebi. Nakon sedam godina izbjeglištva plus još četiri godine rata, više ni ne znamo ko smo mi to bili onda kad smo postojali. Bježeći od tih udaraca, nekako smo se pretvarali u amfibije, prilagođavajući se okolnostima, postali smo nešto drugo. A povratak kući je, bar za mene, jedini put da se vratim sebi. Jer, kad sam dolje, onda sam sa sobom! O ovom ovdje više ne mogu misliti, ovo ovdje nije moje, nemam više te dodirne tačke. Kad hodam, onda mogu zamisliti da hodam bilo kojim gradom, Njujorkom, Atenom... A kad idem Kninom, onda idem Kninom.. Ovdje mi je sasvim svejedno gdje sam. Uopće nije bitno gdje sam.

Bio sam u Kninu. Odlazak kući je... kao bajka! Kad odem u Knin, kao da sam došao u nešto što ne postoji! Nekoliko dana nakon što sam prvi put otišao u Knin, poslije pet godina, prosto mi je bilo nevjerovatno! Nisam mogao shvatiti da je to moguće, da mogu opet biti tu. Gledam oko sebe, sve sam morao običi da bih svatio da taj san ima više dimenzija. Tu sam i shvatio da je to jedini put povratka k sebi. Povratak. Trebalo mi je nekoliko dana da shvatim da je Knin u stvari, ostao isti. Da se nije promjenio. Jebe se one Tvrđave za bilo kim. Makla se s mjesta nije! Razumješ... Sve je to isto. Nekad sam mislio da gradove čine ljudi. Međutim, to nije tačno. Gradovi su geometrija. Zgrade, ulice... Nešto što stvori konstalaciju snaga unutar kojih se ti ponašaš na određeni način. U tome je stvar, što ja teško mogu biti Beograđanin jer sam formiran kao Kninjanin. To je druga geometrija.

Buđenje iz bajke: Auuuu... To je opet fenomen! Odeš malo u bajku i odjednom, probudiš se u košmaru. To nema ni u Matriksu. Dodirneš taj oblik raja i odjednom se moraš vratiti «negdje». Kad su mi rekli, «vraćamo se u Beograd», nisam bio toliko svjestan šta je Beograd. Bar ne u tom momentu impresije

Kninom. Međutim, kad sam se vratio u Beograd, shvati sam gdje sam stigao. Iako sam tu evo, godinama. U odnosu na Knin, Beograd je za mene košmar. Upravo zbog te bajke. Imam osjećaj da ćemo se, ako ostanemo ovdje, svi pretvoriti u marginalce koji jednim licem žive ovaj grad, obavljaju poslove, a noću sanjaju šmreke, grabiće i kamenčine...

Baš zbog toga ljudi i postaju dvostruke ličnosti. Ostajući bilo gdje, u Americi, Australiji, Beogradu, dolazi do formiranja podvojene ličnosti. Jedan dio ličnosti živi po danu, drugi, po noći. Dnevni i noćni lik. Dnevni vrši svakodnevne obaveze, priča na engleskom, na ekavici, a noćni lježe i bunca, sanja kako «parip ide oko stožine». To je loše za čovjeka. Utjeha je kao golub sa jednim krilom. Ima jedno krilo, ali je nemoćan da poleti. Crnjak. Ako ništa, otišao bih u taj Knin da zbrišem makar od ovih izbjeglica!

PRIČA DRUGA: Boris, 36 godina, psiholog, Knin

Boris iz Knina, Boris u Knin. I tako puta tri. Preko Beograda, Holandije, izbjeglištva, azila, života apatrida i životarenja po azilantskim logorima...Traženje sebe i na kraju, uvijek povratak na «lice mjesta», u Knin, odakle je priča krenula. I gdje će se neminovno završiti. Ovo je njegova razglednica.

DOBRODOŠLI OPET U DUHOVNU I SVEMIRSKU PROVINCIJU

Dolazak u izbjeglištvo: U izbjeglištvu ili točnije progonstvu, proveo sam pune tri i pol godine. Prvi osjećaji su bili izgubljenost, praznina, nesnalaženje ali, što zvuči malo kontradiktorno, veliko olakšanje nakon što se pune četiri godine na mojoj duši širio kancer zvan Republika srpska krajina.

Prvi dani izbjeglištva za mene su bili označeni slobodom, olakšanjem i rasterećenjem. No, to je kratko trajalo i već kod prvog koraka ka adaptaciji u srbijansko društvo imao sam problema nevjerovatnih razmjera. Mada sam počeo raditi već mjesec dana nakon «Oluje» i to sa narkomanima, nije bilo šanse doći do ravnopravnog statusa sa domorocima i to je trajalo do novembra 1998. godine kada sam se vratio u Hrvatsku. Jednostavno, bilo kakvo formalno pokretanje postupka ka dobivanju onih atributa koji su osnovni za jedno civilno društvo za mene je bio Sizifov posao, tu pričam o dokumentima, pravu na legalno zaposlenje, pravu na krov nad glavom, prehranu.. Ma, pravu na život! Živjeti u srbijanskom društvu u letalnoj milošević-miramarković fazi je imalo smrtonosne oznake. Pa to je bilo strašno! Samo me je opći kaos, romska snalažljivost i masturbiranje nad planovima za preseljenje na Sejše ili Arubu spašavalo od opće dezintegracije ličnosti, što je vodilo ka pristajanju na predaju koje je u mom slučaju konkretno predstavljalo ulazak u brak sa kolegicom, kćerkom provincijskog JUL-ovskog moćnika. I šta sad reći na te godine progonstva, osim par prijateljstava sa domorocima, prekrasni Beograd u proljeće

tamo negdje oko Maratona, pa šetnje do donjeg Dorćola i moje školovanje na planu porodice psihologije – sve ostalo bi dao za jedno ventranje na stijene iznad izvora Zrmanje.

Crv privremenosti: Simbolički sam se svečano vratio u Knin već na ljeto 1997. godine kada sam nakon sređenih hrvatskih dokumenata u Slavoniji aterirao u rodni grad, tu jebenu provinciju koja nikako da mi izađe iz srca i duše, taj zabijeni kolac nostalgije i ezoterije, s kojim ću otići u grob. To je bilo na deset dana, nakon toga sam se vratio u Beograd sa natakanim rezervoarima psihičke energije u smislu, imam i ja nešto, sačuvanu kuću, Mediteran, Krku, čak i lokalne prijatelje! A vi u Srbiji koljite se oko sibirske zime, zloljeta, vode koja smrdi i kao da je sa planete Uran i vaše potrebe da se pobijete sa najrođenijim, zbog prilaza kući na 38 katova i tome slično. To je bila moja osnovna greška, obrazac koji vječito ponavljam u svim sredinama u kojima sam pokušao pustiti korijenje – tipa ja sam ovdje samo privremeno pa mogu biti malo manje malograđanin nego što su mi susjedi. I onda, udri po svima sa tehnikom paraanarhoidnog suicudalnog stila u ponašanju.

Sve je po povratku krenulo OK, našao sam posao za novac koji je za mene bio nepristojno velik, pa novo društvo, pa odlasci na more, pa jednostavno- sve! Ali onaj crv privremenosti koji se kod mene rodio poslije «Oluje» svo vrijeme mi je svrdlao pamet. Sve se završilo sa novim odlaskom, ovaj put u Holandiju na politički azil. I to na isti dan kada formalno završava desetljeće tuđmanizma u Hrvatskoj, baš na dan smrti Prvog Predsjednika, 10.12.1999. Bez obzira na daleko bolje materijalne uvjete života u Hrvatskoj 99-e, na auto kojim se odvezeš do bezbroj nacionalnih parkova oko tebe, a da ne pitaš za gorivo, bez obzira na polovno računalo kojim sebi nabacuješ većinu atributa, koje sa ponosom nose pripadnici western civilizacije, bez obzira na posao, kuću, odustaješ od takvog života sa razlogom. Onda vršiš selekciju u glavi pa se sjetiš da si se mogao bezbroj puta potući sa nekim hrvatskim promašajem, zato što te ovaj nazvao «srpski šupak», što nisi imao pristup hrvatskim ženama, zato što su jednim dijelom i one kao i hrvatski muškarci «velike, velike žrtve rata» pa briju segregacijsku priču na profinjen način. I nakon selekcije i te zbrke, hvataš se za onaj stari paraanarhoidni mehanizam tipa «nije mi ovdje mjesto, hoću van» i odlaziš jedne noći sa prijateljem i počinješ brijati i automatski postaješ žrtva te nove brije koja se ovaj put zove – život u zapadnom liberalnom svijetu. Jednostavno tražiš izlaz u zatvorenom krugu.

Sofisticirani pakao: ...Moj život u Holandiji kao politički, a u isto vrijeme i ekonomski azilant, trajao je nepunih osam mjeseci, od decembra 1999. do augusta 2000. godine. Holandija vas lako primi na azil, onda prođete tri kruga sofisticiranog pakla kroz razne azilantske centre. Nizozemcima je jako u interesu da vas prime na status «tražitelja azila» jer za svakog novog tražitelja azila dobiva se značajna financijska sredstva od UN, a i imaju oslobođen put u

njihovom strašnom, neshvatljivom samoljublju, u smislu kako su oni dobri, veliki u njihovoj humanosti prema svim otpacima svjetskih zbivanja, kako oni razumiju i jednog Čečenca i Sijeralconca i Kineza i Bosanca. U svemu tome državnom arhinarcizmu nigdje kraja, sve se ori od himni njihovom liberalizmu i moći kao da ponovo osvajaju Indoneziju u kolonijalnim bitkama. A realnost je drugačija: državni djelatnici koji se bave azilantima, ali ne samo njima, obrazovno su ispod razine jednog školovanog Tadžikistanca, ne razumiju oni ponašanje svoje opjevane kraljice Beatrix, a kamoli ne nas azilanta. Pravno su savršeno postavili zamke gdje vam daju ponovo pa ponovo negativne odgovore na vaše zahtjeve za azilantskim statusom, nema šanse da radite legalno bilo kakav posao, sve vas tjera da se bavite najogoljenijim kriminalom ili da šutite i čekate deportaciju za godinu više ili manje. Meni je jedan njihov priučeni policajac zabranjivao gledanje CNN-a, jer to je, kako kaže on, previše nasilja za nas azilante, sprče te u nekakav improvizirani mega šator ili kontejner na granici sa Njemačkom ili Belgijom, Bogu iza tregera. Nakon mog uzornog ponašanja u prva dva centra, smjestili su me u šator pored trošnog trapističkog samostana da se pokušam integrirati sa Romom iz Lazarevca, Somalijcem pripadnikom Al-Quaide i dva Armenca sa lažnom Armanijevom odjećom, koji puše kokain ujutro umjesto kave i pljačkaju draguljarnice noću na drugoj strani zemlje pa se vrate sa svitanjem i prave se mutavi i pod traumom rata u Armeniji, kojeg nikad nije ni bilo tamo, ali ajde ti uvjeri Holandjanina koji misli da sve zna. I tako prolaze dani, a ti si iza žice, gotovo se rasplačeš nad sudbinama jednog Čečenca ili Ugandijca koji su istinski azilanti i koji nemaju gdje, držiš se svetog pravila da nemaš nikakav kontakt sa bilo kojim predstavnikom naših bivših naroda i narodnosti, jer su svi odreda šverceri, polukriminalci, ili su ludi od rata i neimaštine, mogu ti samo odmoći kako na kozmičkom planu, tako i na planu dobivanja azila. Na kraju sam odustao, srce mi se paralo nad sudbinom Jume iz Ugande kome su poklali sve članove obitelji, s jedne strane, i bijesa koji se kuhao u meni na nemoralne prijedloge nekog od mojih zemljaka da opljačkamo koju benzinsku pumpu i odemo na drogu i kurve u Rotterdam. Razlog za odlazak iz Holandije je bio stvarno u prezasićenosti nesrećom oko mene ali i u meni samome i opet aktiviranom mehanizmu da je sreća negdje drugdje pa bila ona i tamo gdje je za mene bio konstantan izvor nesreće!

Opet povratak: Sjećam se kako sam letio avionom iz Zagreba za Split (plaćeno od strane IOM-a kao i let iz Amsterdama za Zagreb- čak vam kao individui dadu nekih 300 dolara za novi početak!!) i opet utripovao, a što je i istina, kako je moja Hrvatska lijepa zemlja. Uistinu, u Nizozemskoj sam čekao na povratak u azilantskom centru, a da kiša nije prestala od početka jula do zakazanog leta krajem istog mjeseca. Gotovo mjesec dana ljetne kiše bez i sekunde predaha! A onda- more, Roški slap, sunce! Ali čovjek je socijalno biće, povratak među ljude značilo je opet prolaženje kroz Golgotu, nerazumijevanje, nesporazume, lažna očekivanja. Ovaj put me malo tko razumio, pa pobogu, vraćam se već treći put!

Ali, nešto sam naučio na greškama. Nema više bavljenja sa bilo kakvim oblikom političkog angažmana, cijeliti to što imaš i zašto si spreman, istrpiti i opet istrpiti sve oblike poniženja od onih situacija da ti netko uzme posao zato što je druge nacije, ima sise ili je prazniji od tebe do prizivanja svijesti da si stariji koju godinu, da polako posustaješ. Dobrodošli opet u duhovnu i svemirsku provinciju. Ali sa mirom u duši i sa suncem na čelu. Mada sve opet iz početka morao raditi, bolje je nešto na ruševinama napraviti kako valja, nego šminkati sebe i sve oko sebe. Prema Kninu i životu u njemu nikad neću imati jasan stav, ne mogu bez njega, a opet bježim od njega, očito to me čeka u procesu razrješenja. Ili nikad neću riješiti to, ne mogu biti na tom planu u ništa siguran. Ali poslije svega ultimativno treba vjerovati u dobro u sebi samome, sve će ostalo izaći kako treba.

PRIČA TREĆA: Milan, 24 godine, Obrovac/Lynn, SAD, kamiondžija

“Rekao sam ti da će u drugoj poruci biti malo opširnije i da ću pisati više o sebi i kako živim ovdje. Trenutno ne radim nigdje i ne radim nikako. Bio sam deset dana u bolnici za ludake i još uvijek sam na tabletama. “

(Suze. Pausa...)

Tako je počela priča sa Milanom iz Obrovca. Njegova se izbjeglička priča zaustavila na Istočnoj obali Američkog kontinenta, u Lynnu, mjestu jedanaest milja udaljenom od Bostona. Prethodno, nomadska avantura trajala je tri godine. Nakon odlaska iz Obrovca u mađarski grad Komaron, kod majčine robine, neposredno pred Oluju, usljedilo je spustanje do Prištine i Kosova, a odatle, kad je opet počelo goriti pod petama, novi let za Ameriku i Lynn. Mjesto gdje je trenutno bačeno sidro. Milan je ljetos nakon tri godine opet boravio u Beogradu. Povratak u Ameriku je prouzrokovao nervni slom. Nekoliko dana nakon prve poruke, u kojoj je opisao svoje trenutno psihičko stanje, Miki se sabrao i poslao pismo u kome je staloženo objasnio svoje impresije o životu u Americi i ponovnom dolasku u Beograd. Ovo je njegova priča.

TAKO BLIZU, A TAKO DALEKO

Protiv mašine: Jebi ga, izvini, prošli dolazak u Beograd bacio me u tešku depresiju. Ne znam da li mi je gore kada vidim kako tamo stoje stvari ili situacija da moram odande da odem. Kad sam sletio na Surčin, klekao sam, prekrstio se tri puta i poljubio zemlju. Nisam mogao vjerovati da sam opet tu, nakon tri godine. Da se vraćam na mjesto sa kojeg sam poletio u taj nekakav bolji život. Čudan je taj osjećaj koji ispuni čovjeka kad se opet nađe na ovim prostorima. Jebeš Internet, plakanje preko mreže, to je sve zavaravanje. Osjećaj tog pozitivnog haosa koji sam živio proteklih desetak godine ostane u čovjeku

kao klica i ne možeš je se riješiti da si ne znam ko i da imaš ne znam kakve moći. Možeš to nazvati i neprilagođenošću, ne znam. U Americi je sve mašina, funkcioniraš po šavu, isprogramiran da pružiš fizički i psihički maksimum ako želiš opstati. A mi smo Dalmatinci, navikli na lak život, pa ti onda taj novi režim u stvari, razbija psihu. Nisi prirodno takav da upadneš u njihovu mašinu. Onda trpiš jebi ga, privikavaš se snalaziš se. Zbog toga sam se po samom dolasku u Ameriku i razbolio! Jednostavno, nisam mogao izdržati, sve me to strašno nerviralo. Vremenom sam prihvatio igru, sa nekim svojim odstupanjima. I onda, zbog svega toga, prikrivaš tu svoju klicu anarhičnosti u sebi, tripuješ, sanjaš. Pa se onda nađeš opet među svojim ljudima i osjetiš kako ta klica u tebi buja, kako te ispunjava nekim perverznim zadovoljstvom. Kao erupcija. Kao dop. Ali jebi ga, spuštanje sa toga boli, mučnina je gadna. Pukao sam na povratku, nešto se slomilo u meni. Uh, zajebano...

Samoća ubija: Mrzim Ameriku. Iako nam je ona pružila jedini izlaz iz haosa. Živjeli smo u Prištini. Moji su tamo otišli direktno, nakon Oluje, ja sam im se vremenom pridružio iz Mađarske. Moji su mi rekli, «dolazi u Prištinu, imaćeš sobu u Studentskom domu, besplatan fakultet...» Nisam se dvoumio. U Prištini je bilo odlično. Dogodilo se ono neizbježno klinačko izživljavanje strasti i emocija. Mrtav grad, ali dobra ekipa. Moji su živjeli u kolektivnom centru, sa još trista ljudi. Onda smo dobili sobu u jednoj baraci. Onda je opet došao rat. Kad je UNHCR otvorio konkurs za iseljenje u treće zemlje, nismo se dvoumili. Iako je odluka bila teška, predstavljala nam je jedini izlaz. Razmišljaš da se već jednom skućiš, nema više Obrovca, nema više Prištine, dosta je lutanja. Ostavljaš sve iza sebe, krećeš na taj put, više ni sam ne znaš koji po redu. Kasnije sam čuo da je baraka u Prištini u kojoj smo živjeli, izgorila u NATO bombardovanju. Eto, vidiš.

Mislim, dobro mi je u Lynnu, situiran sam, imam skoro sve šta mi treba u životu. Imam sve te svakodnevne materijalne pizdarije, ne znam šta ću od njih. Poštar radi za mene. Sjedim, zajebavam se, cimam ga, naručujem iz dosade. Diskove, muzičke instrumente i aparate. Može mi se. Imam muzički kućni teatar, monstruozan zvuk... I da ti kažem, nešto sam kalkulirao. Ako sad, nakon ovako relativno kratkog perida života ovdje imam više od onog što mi treba, šta li će tek biti za koju godinu? Sve šta sam u Obrovcu i Prištini izgubio, ovdje sam povratio. I udvostručio. Imam kuću, svako od nas u porodici ima po kola, ja imam najnoviji model Fordovog džipa, otplaćujem ga 500 dolara sedmično. Ali, šta će mi sve te pare i stvari kad ih ne mogu potrošiti i podijeliti sa ljudima koje volim, a koji nisu tu kraj mene!?!? U stvari, kad bolje razmislim, nemam ništa! I onda, mater mi se čudi kad dođe 300 dolara računa za telefon. Šta da ti kažem, zovem Jugu, pričam po sat vremena sa ljudima. Tada imam osjećaj da mi je ekipa tu, sa mnom u sobi. Pijemo pivo. Zezamo se. Kao.

I onda, konačno, zapalim za Beograd, da se nađem sa ljudima koji mi nedostaju. Nevjerovatan osjećaj opuštanja, rada te klice. Činjenica da ne radiš ništa, da se

izležavaš, zajebavaš, tamaniš te proklete dolare... I onda se vratiš u Ameriku i vidiš koliko se zapravo jadno osjećaš. Samoća ubija. Imam ja ovdje naše ljude, sa Amerima se ne družim, ali i oni su već pod uticajem Velikog brata. Sračunate intereždžije. Jebeš ti to...

Grubo buđenje: Kad sam prvi put stigao u Lynn, radio sam svašta. Od «banket set up persona» po hotelima do moleraja. Procedura je bila slijedeća; ustaneš u šest ujutro, pališ kola, boriš se sa majmunima po autoputu da bi stigao na posao, tamo se prebacuješ na engleski, slabo mi ide jebi ga, ne trudim se da ga nešto naučim.

Sjećam se, jednom me tako pandur «nagazio» zbog prekoračenja brzine. Imao sam nedavno ročište na sudu. Smanjili su mi kaznu, dobio sam samo «po džepu» jer sam, kao, useljenik novijeg datuma. Tek treba da dobijem Zelenu kartu. Pa onda dođeš na posao, naprežeš mozak da bi šefu nešto objasnio, pa onda lomiš glavu da li će te shvatiti, zajeban je taj proces prebacivanja misli sa srpskog na loš engleski, spor.... Pa se onda cimam po čitav dan, vratim se kući oko deset uveče, mrtav umoran, sposoban jedino za spavanje. Tad sam shvatio zašto Ameri toliko slave vikend...

Onda sam konačno položio vozački i pronašao posao kao «truck driver» za jednu kompaniju. Kamiončina brale, sam za volanom, od obale do obale. Nemaš šta tu razmišljati. Mozak na otavu. Minimalna komunikacija, slušaš vezu preko motorola, to je jedini kontakt sa ljudima. Osim momenata isporuka. Tri mjeseca na drumu kroz Ameriku. Super osjećaj. Doživljaj sve te prirode, svog tog prostranstva oko tebe. Ali, umori se čovjek i od toga. Dobra lova, ali nije sve u tome. Ne znam, možda je moj problem šta u stvari još uvijek ne znam šta hoću?

...Šta još da ti kažem osim toga da se konačno moram već jednom probuditi i shvatit gdje sam. Uspostaviti harmoniju. Prihvatiti Ameriku kao mjesto gdje mogu ipak funkcionisati kako- tako. Tješi me to saznanje da je ekipa na samo dvanaest sati leta od mene. Za dan sam tamo ako hoću. Toliko daleko, a opet, toliko blizu...

Izvini, idem sad. Aj, živio!